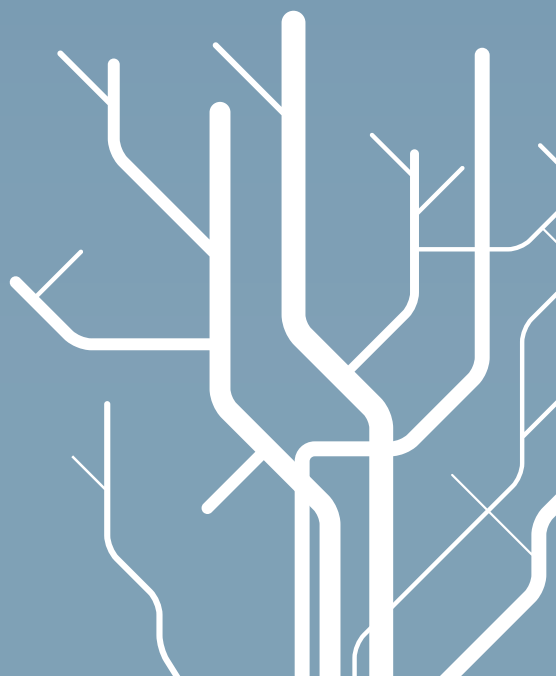

NETTVERK FOR FORSKNING OM BRUK AV TVANG I DET PSYKISKE HELSEVERNET

Årsrapport 2009

ARBEIDSUTVALG

Ledelsen av nettverket ivaretas av arbeidsutvalget som består av:

Professor dr.med. Georg Høyer, Universitetet i Tromsø (Leder). Georg.Hoyer@uit.no

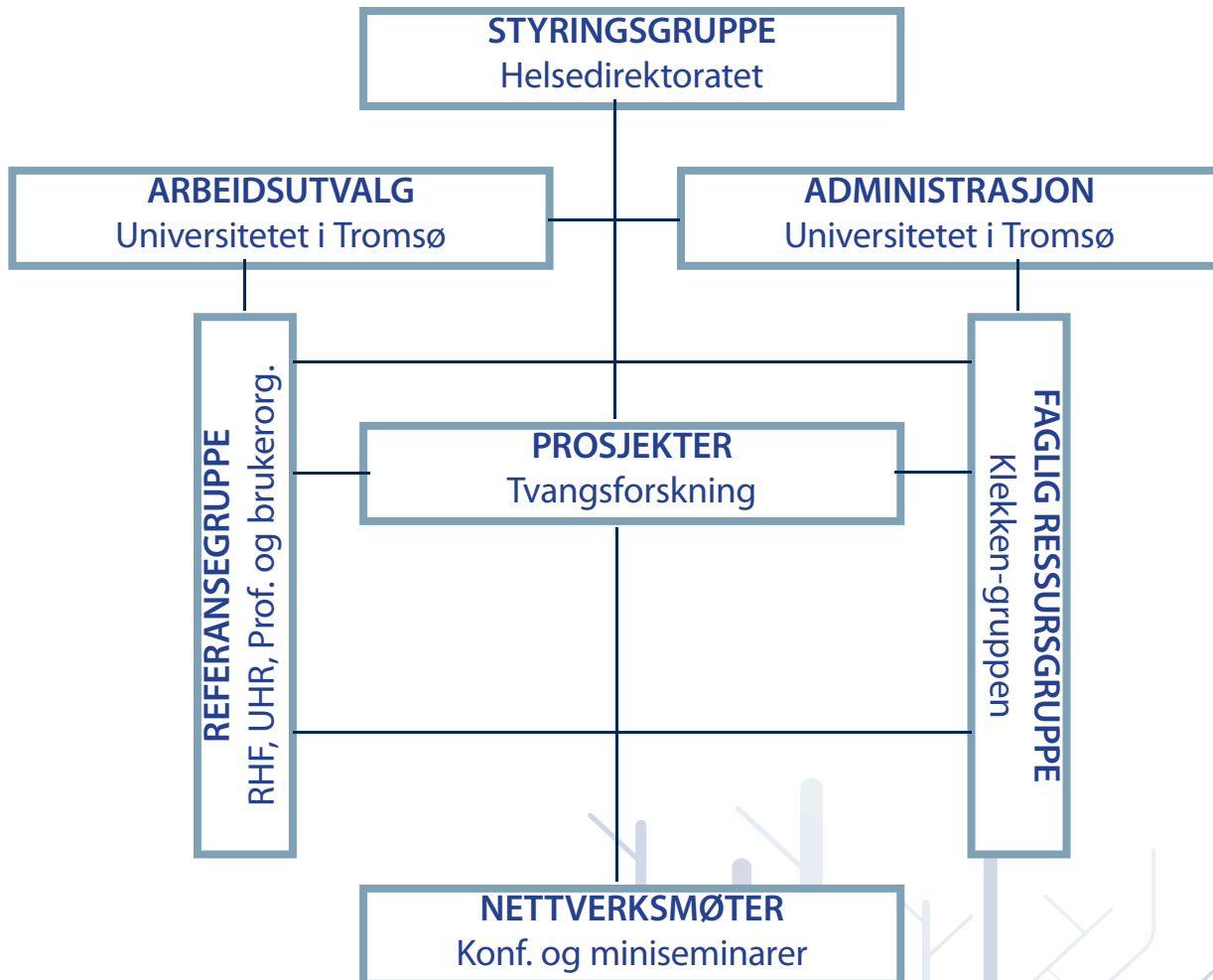

Psykiater Tore Buer Christensen, Sørlandet sykehus, psykiatrisk avdeling, Arendal.
Tore.Buer.Christensen@sshf.no

Avdelingsleder, Trond Hatling, Nasjonalt kompetansesenter
for psykisk helsearbeid for voksne i kommunene (NAPHA).
Trond.Hatling@samfunn.ntnu.no

ORGANISASJONSKART

Nettverkskoordinator, Alberto Valiente Thoresen
alberto.valiente.thoresen@uit.no

REFERANSEGRUPPE

Aina Holmén
Psykologforeningen

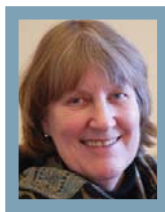
Anne K. Torgalsbøen
UHR

Anne Aasen
Helse Sør-Øst RHF

Arve Resløyken
NPF

Marit Rustad
UHR

Mette Ellingsdalen
WSO

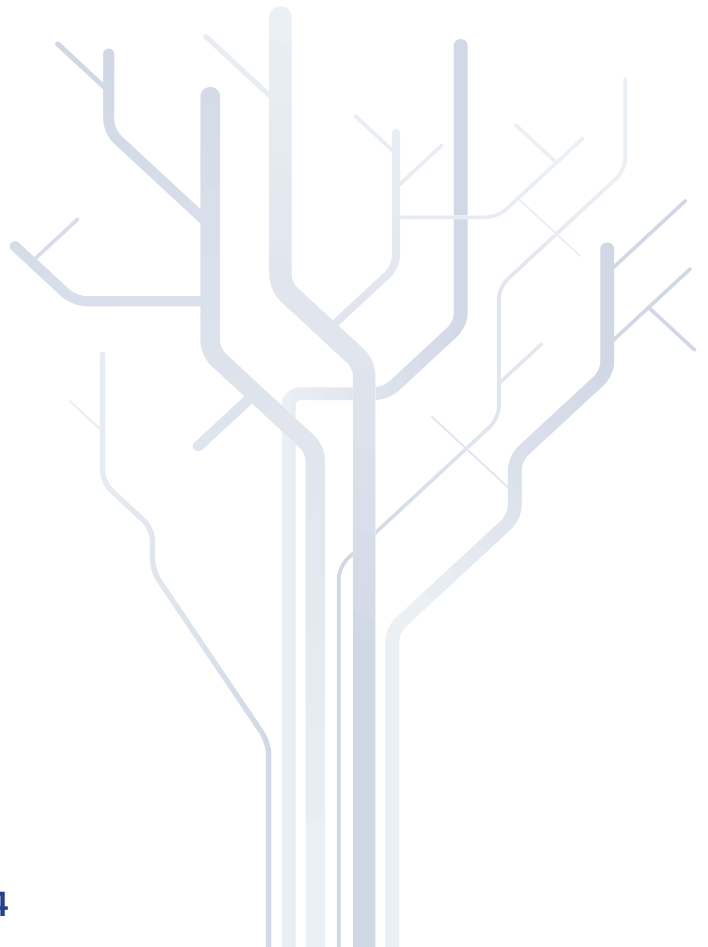
Olav Nytingnes
RPH

Svein R. Olsen
Sykepleieforbundet

Torbjørn Garberg
Mental Helse

1. INNLEDNING

Året 2009 utgjorde etableringsfasen for Nettverket, som formelt ble opprettet høsten 2008. Nettverkets administrasjon er nå godt forankret ved Institutt for samfunnsmedisin ved Universitetet i Tromsø. Nettverkets arbeidsutvalg er også velfungerende og har hatt regelmessig møtevirkosomhet i løpet av 2009, noe som har vært avgjørende for styringen og gjennomføringen av de planlagte aktivitetene. Ressursgruppen (forskergruppen) har avholdt de planlagte halvårige samlingene, med bra oppmøte og tilfresstillende resultater. Den første nasjonale nettverkskonferansen ble også arrangert i april. Deltakelsen overskred forventningene til tross for at Administrasjonen hadde lite tid til å annonsere arrangementet på grunn av en forsinket ansettelse av nettverkskoordinator. Det hadde vært ønskelig at forskerne var bedre representert blant deltakerne, og vi vil prøve å rekruttere forskere mer målrettet til Nettverkskonferansen 2010. Konferansen som helhet og de enkelte foredragsholderne fikk god evaluering av deltakerne. Nettverkskonferansen bidro til å gjøre Nettverket kjent blant klinikere og i forskningsmiljøer. På samme tidspunkt som konferansen ble <http://www.tvangsforskning.no> lansert. Denne nettsiden har som formål å formidle informasjon om nettverket, samt presentere oppdatert og kvalitetssikret informasjon om bruk av tvang i det psykiske helsevernet. I den nærmeste fremtid skal den også inneholde ressurser for forskere, som litteraturlister, forskningsverktøy og et virtuelt nettsamfunn.

Referansegruppen ble utnevnt i oktober 2009 og det første møtet ble avholdt 27. november, 2009.

2. KORT OM NETTVERKETS OPPBYGGING OG FUNKSJON

Det foreligger ingen fast struktur for hvorledes Nettverket skal være, for eksempel verken med hensyn til størrelse eller om enkeltpersoner eller grupper må ha formelt medlemskap i Nettverket eller ikke. Den grunnleggende idéen er at Nettverket skal stimulere personer eller miljøer som er interessert i kunnskapsutvikling til å samarbeide og til å iverksette små eller større forskningsprosjekt. Således har Nettverket ikke blitt tildelt egne forskerstillinger eller forskningsmidler. Personellmessig ble Nettverket i utgangspunktet tildelt en og en halv administrativ stilling (en full stilling som Nettverkskoordinator og en halv merkantil stilling), men den halve merkantile stillingen er gjort om til en vitenskapelig bistilling (20%) og en bibliotekarstilling (20%) i løpet av 2009. I tillegg er det avsatt lønnsmidler til Nettverkets arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget består av leder og to øvrige medlemmer, hvorav minst en skal ha daglig tilknytning til klinisk virksomhet i det psykiske helsevernet. Medlemmene av arbeidsutvalget godtgjøres med 20 % av full stilling. Ut over dette er det ingen som er formelt knyttet til Nettverket gjennom konkrete stillinger eller lønn. Tanken er at personer som allerede er opptatt av forskning innen tvangsfeltet, eller som kan tenke seg å bidra med slik forskning, skal kunne bruke Nettverket som en ressurs. Nettverkets viktigste oppgave er å stimulere til økt kunnskapsutvikling og å være "fødselshjelper" for å få i gang nye forskningsprosjekt. De viktigste virkemidlene Nettverket i henhold til mandat og planer har til rådighet i denne sammenhengen er konferanser, seminarer, kurs, veiledning og nettverksbygging.

I tillegg er det også en viktig oppgave å bygge opp et godt, og til enhver tid oppdatert, nettsted, der interesserte kan få opplysninger om hva som skjer på feltet, møter og konferanser, gode litteraturreferanser, oversikt over ulike prosjekter og aktuelle forskningsverktøy. Administrasjonen jobber for tiden med utviklingen av et virtuelt nettsamfunn integrert med nettstedet tvangsforskning.no. Dette nettsamfunnet skal knytte sammen fag- og forskningsmiljøer, og det skal bidra til å skape arenaer for kunnskapsutveksling og debatt mellom forskere, kliniske miljøer og kompetansemiljøer i psykisk helsevern samt bruker- og pårørendeorganisasjoner.

I Nettverkets regi er det også etablert en ressursgruppe (forskergruppe) som består av forskere som alle er aktivt engasjert i forskning om bruk av tvang. Denne gruppen er en viktig premissleverandør for kunnskapsoppsummering på feltet og for utarbeiding av en forskningsplan. Gruppen møtes regelmessig to ganger i året, og er åpen for alle som er engasjert i tvangsforskning.

Endelig er det en referansegruppe som har som oppgave å overvåke og gi råd om Nettverkets virksomhet.

Nettverket finansieres av helsedirektoratet og har en foreløpig tidsramme på fem år. Etter denne perioden skal Nettverket evalueres. Netteverket er forankret ved Institutt for samfunnsmedisin ved Universitetet i Tromsø som har driftsansvar for Nettverket.

3. REKRUTTERING OG ANSETTELSE

Det har ikke skjedd endringer i sammensetningen av Administrasjonen og Arbeidsutvalget, som er de eneste undergruppene i Nettverket med deltids- og fastansatte. Nettverkskoordinator Alberto Valiente Thoresen er ansatt i en 100 % stilling. Arbeidsutvalget består av nettverksleder Georg Høyer, Tore Buer Christensen og Trond Hatling, alle ansatt i en 20 % vitenskapelig bistilling. Budsjett-rammene for 2009 åpnet for ansettelsen av en merkantil medarbeider i en 50 % stilling, men Administrasjonen ville først samle erfaring for å finne ut om det var en reell behov for denne stillingen. Situasjonen per i dag tilsier at Nettverket har tilstrekkelig administrativ kapasitet, slik at arbeidsutvalget nå har vedtatt at den 50 % administrative stillingen gjøres om til en bibliotekar (20%) og en vitenskapelig bistilling, som kan oppfylle presserende kompetansebehov i Nettverket. Ansettelsene vil skje i løpet av den første halvdel av 2010.

4. MØTEVIRKSOMHET

4.1 Administrasjonsmøter

Dette forumet er et ukentlig møte mellom leder og nettverkskoordinator for å diskutere gjennomføringen av vedtakene til Arbeidsutvalget, henvendelser, formidlingsspørsmål, regnskap og andre administrative oppgaver. Det har vært avviklet et slikt møte hver uke, med mindre leder eller nettverkskoordinatoren er bortreist. I så fall avvikles møtet på telefon eller e-post kommunikasjon. Denne modellen har fungert bra og det suppleres med uformelle møter og annen e-post/telefon kontakt.

4.2 Møter i Arbeidsutvalget

Det ble avviklet åtte møter i Arbeidsutvalget i løpet av 2009. Flesteparten av møtene fant sted i Oslo, ved Avdeling for psykisk helse ved Helsedirektoratet. Andre ganger ble møtene avholdt som videokonferanse, eller i samband med nettverkskonferansen eller forskergruppemøtene. I utgangspunktet hadde ikke Administrasjonen budsjettert for disse møtene i Oslo, men det var uproblematisk å omdisponere midler til dette formålet.

4.3 Møter i Forskergruppen

Det ble avholdt to møter i forskergruppen i løpet av 2009.

Det første forskergruppemøtet fra 9. – 11. februar hadde "Tvangsbehandling" som hovedtema, slik dette er definert i psykisk helsevernloven § 4-4. Møtet ble i særlig grad brukt til å gå gjennom og vurdere publiserte artikler på dette feltet. Gruppen konkluderte i store trekk at det ikke er noen artikler med tilfredsstillende kvalitet som spesifikt omhandlet det aktuelle temaet.

"Mange av artiklene avspeilet at det er ulik legal regulering av tvangsbehandling i ulike land. Få land skiller mellom frihetsberøvelse og tvangsbehandling, og effekten av tvang for behandlingsresultatet kunne like gjerne være knyttet til frihetsberøvelse, bruk av tvangsmidler og/eller tvangsbehandling. Det er videre store metodologiske utfordringer når man skal vurdere behandlingseffekt med og uten tvang. Det er neppe realistisk å gjennomføre noen RCT om tvangsbehandling av så vel etiske som sikkerhetsmessige grunner. Det er bare publisert én artikkel fra Norge omkring tvangsbehandling" i følge referatet.

Dette møtet ble også brukt for å diskutere arbeidet med forskningsplanen til Nettverket.

Det andre forskergruppemøtet var fra 6. – 8. oktober og omhandlet tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold, slik det er definert i psykisk helsevernloven § 3-5.

Forskergruppen diskuterte to forskningsprosjekter; et om utvikling av et målingsinstrument for opplevd tvang i det psykiske helsevernet, og et om tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold. Det var enighet om at Nettverket i løpet av 2010 skulle ta initiativ for å få realisert disse prosjektene. I første omgang ved at Nettverket inviterer alle med interesse for de to prosjektene til miniseminarer, der målsettingen er å få etablert selvstendige prosjektgrupper som skal realisere disse prosjektene.

Forskergruppen diskuterte også forskningsstrategien til nettverket og Nettverkskonferansen 2010, som også har som hovedtema tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold.

4.4 Møte i Referansegruppen

Referansegruppen var på plass i oktober 2010. Gruppen har en rådgivende funksjon i forhold til nettverksadministrasjonen og dens arbeid. Gruppen skal være høringsinstans i arbeidet med å utarbeide en forskningsplan og strategi. Første møtet ble avholdt 27. november 2009. Gruppen består av representanter fra følgende organisasjoner: Helse Sør-Øst, Mental Helse, Nasjonalt profesjonsråd for psykologiutdanning (UHR), Nasjonalt råd for helse- og sosialfagutdanning (UHR), Norsk psykiatrisk forening, Psykologforening, Rådet for psykisk Helse, Sykepleierforbundet og We Shall Overcome.

4.5 Møte i Styringsgruppen

Helsedirektoratet ved divisjon psykisk helse og rus utgjør styringsgruppen for nettverket. Det avholdes styringsmøter mellom nettverksadministrasjonen og Helsedirektoratet hvert halvår. Styringsmøtene skal benyttes til å følge opp de årlige oppdragsbrevene fra direktoratet og realiseringen av nettverkets mandat, dets strategiplan, årlige virksomhetsplan og budsjett. Det ble avholdt to møter i løpet av 2009. En i juni og en i november 2009.

4.6 Nettverkskonferansen

Konferansen fant sted i Flagstadsalen, Thon Hotel Opera, Oslo, fra tirsdag 28. april til onsdag 29. april, 2009.

Første dag av konferansen presenterte en oversikt over forskning om bruk av tvang i det psykiske helsevernet, både nasjonalt og internasjonalt. Hensikten var å klargjøre hva vi med rimelig god sikkerhet kan si vi vet om tvangsanvendelse i det psykiske helsevernet, og på hvilke områder det er behov for mer og bedre kunnskap.

Det var 141 påmeldte denne dagen men det var tydeligvis flere deltakere i salen. Noen var journalister, andre var representanter fra pårørendeorganisasjoner som ikke hadde meldt seg på konferansen, men som deltok allikevel. 12 av de 141 påmeldte var hovedtalere, ordstyrere og medlemmer i arbeidsutvalget til nettverket. Én av hovedtalerne kom fra USA, 1 fra England og 1 fra Sverige. De resterende 5 hovedtalerne og 3 ordstyrerne var fra Norge.

Dag to rettet seg mot de som kan være interessert i å bidra til ny forskning om bruk av tvang i det psykiske helsevernet. Diskusjon om hva slags kunnskap det er størst behov for å skaffe til veie, og hvilke forskningsprosjekt som bør prioriteres sto sentralt i denne sammenhengen. Det var 131 påmeldte på dag to.

Journalistene Bjørnar Kjensli (forskning.no), Gro Lien Garbo (Psykisk Helse) og Cathrine Paulsen (Psykisk Helse), fulgte konferansen og skrev artikler i etterkant.

Deltakerne fikk utdelt en konferansepakke som inneholdt: forside, konferansebrosjyre med program, fargeutskrift av forsiden til tvangsforskning.no, deltakerliste, gruppeinndeling på dag to, utkast til forskningsplan, navneskilt og evalueringsskjema.

Kunngjøringen av konferansen foregikk via e-post, annonsering på nettsidene tvangsforskning.no og uit.no, informasjonsbrosjyrer og brev som ble sendt direkte til interesserte.

Deltakeravgiften var 600 kr. for de som meldte seg på før 1. april. De som ønsket det kunne delta på middagen 28. april ved å betale 300 kr. i egenandel. Deltakere måtte dekke reise- og oppholdskostnadene selv. Studenter og brukere betalte ikke konferanseavgift. Nettverket subsidierte 50 % av de reelle kostnadene per deltaker som meldte seg på før fristen og 500 kr. av middagen per deltaker som meldte seg på før fristen.

Foredragsholderne

Professor John Monahan fra School of Law, University of Virginia er psykolog og har siden 1988 ledet og bygget opp The MacArthur Research Network on Mental Health and the Law, et nettverk som har bidratt med vesentlig ny kunnskap om bruk av tvang i psykiatrien.

Professor George Szmukler er psykiater ved Kings College og Maudsley Hospital

i London. Han er og styreformannen i King's Health and Society Network. Forskningsinteressene hans omfatter metoder for å redusere tvang i det psykiske helsevernet og lovregulering av psykisk helsevern.

Professor Ingemar Engström er spesialist i barne- og ungdomspsykiatri ved Örebro universitet og leder for psykiatrisk forsknings-senter i Örebro. Han har ledet et større forskningsprosjekt om etiske sider ved bruk av tvang i barne- og ungdomspsykiatrien.

Professor Aslak Syse er ansatt ved Institutt for Offentlig Rett ved Universitetet i

Oslo. I tillegg til å være professor i jus har han også medisinsk embetseksamen.

Han har forsket på tvang i det psykiske helsevernet, og har utgitt en rekke lærebøker innen helserett, blant annet om psykisk helsevernloven, pasientrettighetsloven og velferdsrett.

Tore Buer Christensen, Trond Hatling, Astrid Furre og Georg Høyer er alle med

i Nettverket, og er, eller har vært engasjert i forskning om bruk av tvang i psykiatrien.

Økonomi

Til tross for rundt 50 flere deltakere enn opprinnelig planlagt var resultatet som forventet. Nettverket disponerte et budsjett på 400 000.- kr for konferanser og miniseminarer i 2009. Av disse skulle 200 000 kr brukes til den nasjonale nettverkskonferansen og 200 000 til miniseminarer. Regnskapet viste et resultat på 209 934 kr for budsjettposten Nasjonal konferanse og miniseminarer, som er i tråd med budsjettet og innenfor forventede variasjoner. Det vil si at det ble brukt 190 066 kr til å arrangere konferansen.

Konklusjon

Evalueringen til Nettverkskonferansen konkluderte i store trekk at arrangementet var vellykket. Deltakelsen overskred forventningene og arrangementet bidro til å gjøre nettverket kjent. Som et resultat er det rundt 170 mottakere av nettverkets månedlig nyhetsbrev og flere besøkende på nettsiden til nettverket. Likevel hadde det vært ønskelig med flere forskere blant deltakerne. Diskusjonene manglet ofte et akademisk perspektiv og var preget av en aktivistisk tone. Administrasjonen har tatt høyde for dette og vil i fremtiden rette organiseringen og annonseringen av nettverkskonferansen mot forskere, som er den viktigste målgruppen. Det er avgjørende at dette ikke skjer på bekostning av deltakelse fra de kliniske miljøene og brukerorganisasjoner, men det er viktig å huske på at disse kategoriene ikke ekskluderer hverandre. Det vil si at nettverkskonferansen må rette seg også mot brukerrepresentanter og klinikere med forskningskompetanse og interesse for feltet.

5. DELTAKELSE I KONFERANSER, SEMINARER OG FAGMØTER. VEILEDNING, UNDERVISNING, MEDIEKONTAKT MED MER

I denne årsrapporten gjøres det kun rede for slik deltakelse for medlemmene i Administrasjonen og Arbeidsutvalget.

Administrasjonen og nettverksledelsen har i 2009 deltatt i en rekke konferanser og møter der tvangsproblematikken har vært aktuell. Her nevnes Akuttpsykiatrikonferansen (februar), "Gaustadmøtene" (åpne møter om brukererfaringer), Psykiatriveka i Bergen (egen sesjon om tvang), Forskning i Fjære (Kunnskapssenteret, juni), IALMH kongress New York (juni), Nordisk psykiatri kongress (Stockholm september), Møte med MacArthur gruppen (Italia, oktober) Hamar-konferansen (november). Det ble holdt innlegg fra Nettverksrepresentantene ved Akuttpsykiatrikonferansen, Psykiatriveka, Nordisk psykiatrisk kongress, MacArthur møtet og Hamar konferansen.

Nettverket blir ofte kontaktet av forskere og andre aktører. Disse kommer i alt vesentlig til leder og koordinator i form av telefoner eller e-post. Henvendelsene handler i særlig grad om forskningsresultater, lovverket og bruk av tvang i det psykiske helsevernet, utvikling av forskningsprosjekter, statistikk om bruk av tvang i det psykiske helsevernet, veiledning, uttalelser i mediene og Nettverkets virksomhet. Administrasjonen forsøkte høsten 2009 å opprette et register for alle henvendelsene, men det viser seg i praksis at de fleste henvendelsene ikke blir registrert. Anslagsvis dreier det seg om minst én slik henvendelse i uken.

Arbeidsutvalgets medlemmer jobber også med undervisning og veiledning i ulike sammenhenger både i klinikken og på Universitet og høyskoler. Undervisning og veiledning som er en del av arbeidsutvalgsmedlemmenes oppgaver i hovedstilling er ikke tatt med. Videre har det vært gitt veiledning på alle nivåer.

6. FORSKNINGSPLANEN

En av Nettverkets viktigste leveransene er å utarbeide en helhetlig plan for forskning og kunnskapsutvikling om tvang i psykisk helsevern i Norge. Dette har vært et av de prioriterte arbeidsområdene til Arbeidsutvalget i 2009, som presenterte det endelige utkastet til forskningsplanen i november. Etter dette ble det gjort små endringer, og forskningsplanen ble ferdigstillet ved utgangen av året 2009. Forskergruppen har vært involvert i denne prosessen og har bidratt med viktige innspill i løpet av året, på samme måte som deltakerne i nettverkskonferansen var bedt om gi innspill under gruppearbeidet på dag to. Referansegruppen har også bidratt med viktige innspill i den siste fasen av utarbeidelsen av denne strategien, og dermed gjennomført en av oppgavene sine i følge mandatet.

7. HJEMMESIDE, OPPBYGGING AV NETTRESSURSER

Hjemmesiden til Nettverket var på plass 7.1.2009. Den formelle lanseringen av hjemmesiden skjedde i april 2009, under nettverkskonferansen. Strukturen til hjemmesiden består av:

- Forside: Bakgrunn og beskrivelse av nettverket, lenke til mandatet, aktuelle publikasjoner og resultatene til den årlige nettverkskonferansen.
- Nyheter: Side med RSS- feeds som samler de viktigste nyhetene som omhandler bruk av tvang i det psykiske helsevernet publisert i norske medier.
- Nøkkeltall og regelverk: En oppsummering av omfang av bruk av tvang i det psykiske helsevernet, tvangsmiddelbruk i det psykiske helsevernet og tvangsbehandling med legemidler i det psykiske helsevernet i Norge, samt regelverket som berører dette temaet.
- En side dedikert til kontrollkommisjonene. Beskrivelse av kontrollkommisjonen, lovverk, tilleggsinformasjon og en liste av alle kontrollkommisjonene med deres ledere.
- En side dedikert til pasient- og pårørende organisasjoner
- En side med aktuelle linker som omhandler forholdet mellom menneskerettigheter og bruk av tvang i det psykiske helsevernet.
- En side som informerer om aktuelle konferanser og seminarer
- Organisering: En beskrivelse av undergruppene til Nettverket og et grafisk organisasjonskart
- Forskning: Lenker til noen institusjoner som driver med forskning om bruk av tvang i det psykiske helsevernet i Norge, kontaktinformasjon til enkelte forskere på feltet, pågående forskningsprosjekter, litteraturlatabase, forskningsverktøy og finansieringskilder.

Arbeidet med denne siden har blitt noe forsinket grunnet utvikling av en søkbar database for forskningsprosjekter og litteraturlatabase. Det forventes at alle delene til denne siden vil være på plass innen påsken 2010.

- Interne sider: Forbeholdt medlemmene i Arbeidsutvalget og Administrasjonen.

8. NETTVERKSKONFERANSEN, OSLO 22. -23. MARS 2010

I løpet av 2009 har Arbeidsutvalget jobbet med programmet og alle de praktiske detaljene for nettverkskonferansen i 2010. Forskergruppen har også vært involvert i denne prosessen. Hovedtemaet til konferansen er "Tvungent psykisk helsevern uten døgn opphold (TUD)". Arrangementet finner sted på Holmen Fjordhotell. Den viktigste målgruppen for deltakelse er først og fremst forskere innen tvangsforskningsfeltet, etterfulgt av klinikere og brukerrepresentanter med forskerkompetanse. Det foreløpige programmet for konferansen er vedlagt.

9. ØKONOMI

Regnskapet viser et underforbruk som er stort sett et resultat av tilsetninger som ikke er realisert i 2009, og det ikke ble arrangert miniseminarer i løpet av 2009. Dessuten bidro forsinkelse i opprettelse av formell samarbeid med eksterne partnere, lav deltakelse på konferanser og seminarer, samt utsettelse av implementeringen av IKT- løsningene. Administrasjonen har bestemt å bruke tid til å finne de beste IKT- løsningene og utvikle disse i etapper. Dette bidrar til at løsningene er bedre tilpasset til de behovene som oppstår underveis, og leverer resultatene som er spesifisert i mandatet på en best mulig måte.

Det samme gjelder for ansettelsene som er utsatt. I utgangspunktet dreide det seg om en 50 % merkantil stilling som ble gjort om til en vitenskapelig bistilling og en deltidsstilling som bibliotekar. Det forventes mer aktivitet på alle disse områdene i 2010, når Nettverket nå kommer inn i en mer stabil fase, der de administrative ressursene og rutineene er godt etablert og det er mulig å vokse på andre områder. Vi har søkt om overføring av ubrukte midler i 2009 til 2010, slik at merutgifter i 2010 kan dekkes uten økte bevilgninger.

10. UTFORDRINGER

Erfaringene med det første året med full drift av Nettverket tilsier at oppgavene og målsettingene for Nettverket er mer omfattende enn det tilførte ressurser tillater. Det er til sammen 1.6 årsverk som er avlønnet for å drive Nettverket. De tre deltidsansatte i arbeidsutvalget har hver 20 % stillingsandel knyttet til Nettverket. Disse tre personene har alle krevende arbeid i sine ordinære stillinger. Ved sykdom eller ved at Nettverksledelsen i perioder har stort press i sine ordinære stillinger blir Nettverket sårbart. Det er derfor grunn til fortløpende å vurdere hva Nettverket kan oppnå i løpet av en fem års periode.

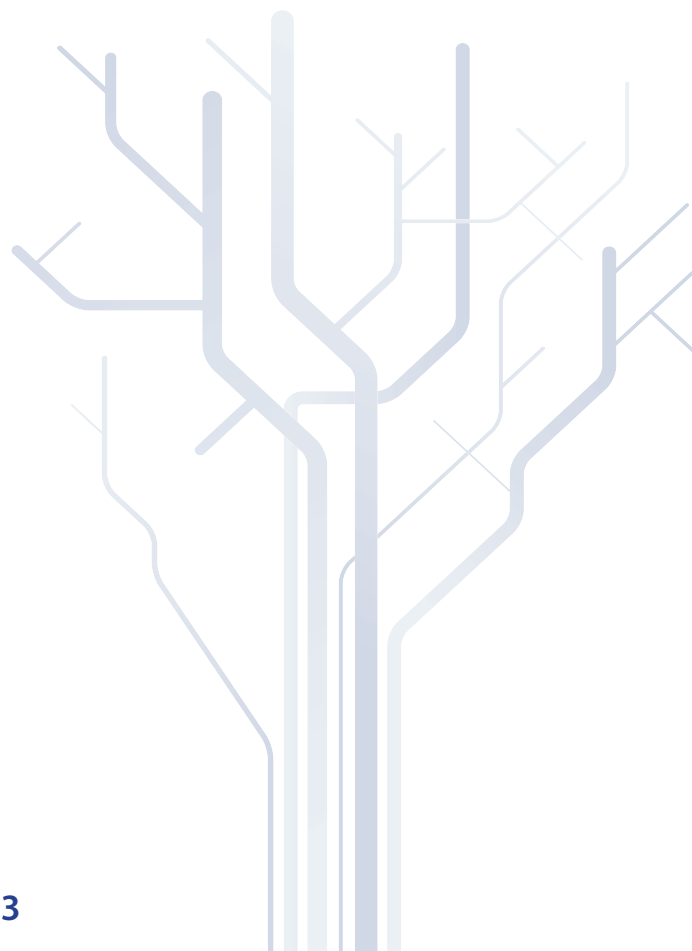
Vi har videre erfart at det er vanskelig å komme videre fra forskningsidéer til konkrete prosjekt. Dette har flere årsaker. En utfordring er å legge forholdene til rette for forskning om tvang i klinisk praksis. Noe av det samme gjelder i forhold til forskningsmiljøene. De psykiatriske forskningsenhetene har god tilgang på idéer og viktige forskningstema, og etter hvert også økonomiske muligheter til å igangsette forskning gjennom Helseforetakene, men har begrensede muligheter med hensyn til forskningskompetanse og tid for klinikere til å gå inn i forskning.

I denne situasjonen må tvangsforskningen konkurrere med annen forskningsaktivitet i det psykiske helsevernet. På denne bakgrunnen er det viktig at det gis føringer fra sentrale helsemyndigheter og Kunnskapsdepartementet dersom det er ønskelig med økt forskningsinnsats om tvang i det psykiske helsevernet, og at slike signaler blir fulgt opp med prioriterte forskningsmidler.

11 . VEIEN VIDERE

Nettverk er organisatorisk på plass, bortsett fra de to deltidsstillingene (En vitenskapelig bistilling og en 20% bibliotekansatt). Når disse personene er ansatt vil Nettverket ha større forutsetninger for å utvikle Nettverket og sette fokus på de områdene i mandatet som fortsatt ikke er levert. Særlig viktig i denne sammenheng er realiseringen av litteraturdatabasen, som allerede er under utvikling og vil komme på plass i løpet av første kvartalet i 2010. Denne litteraturdatabasen vil være tilgjengelig på Internett som en systematisk vurdering av eksisterende "kunnskap om bruk av tvang i psykisk helsevern, herunder kunnskap om alternativer til tvang". Litteraturdatabasen skal også "føre oversikt over tidligere og pågående forskningsprosjekter om tvang knyttet til psykisk helsevern" (Nettverkets mandat, Leveranser). Utvikling av et virtuelt nettsamfunn for å "knytte sammen relevante fag- og forskningsmiljøer i et organisert samarbeid; skape arenaer for kunnskapsutveksling og debatt mellom forskere, kliniske miljøer, kompetansemiljøer i psykisk helsevern, og bruker- og pårørendeorganisasjoner; samt arrangere møtepunkter for de ovennevnte miljøer og eventuelt andre" (Nettverkets mandat, Leveranser) er et annet viktig område.

Vi vil også i løpet av 2010 utforme en kommunikasjons- og informasjonsplan, for å formidle leveransene til nettverket, blant annet hva som kommer ut av Nettverkskonferansen samt informasjon om litteraturløpene, forskningsstrategien og forskningsprosjekter.

12. REGNSKAP

Kostnader 2009 (i 1000 kroner)

Lønn

Sum lønn	1413,10475
----------	------------

Driftskostnader

Nasjonal konferanse og miniseminarer	190,066
--------------------------------------	---------

Møter i arbeidsutvalget	32,1932
-------------------------	---------

Møter i faglig ressursgruppe	92,31236
------------------------------	----------

Møte i referansegruppe	15,527
------------------------	--------

IKT tjenester	92,6445
---------------	---------

Samarbeid med eksterne samarbeidspartnere	0
---	---

Faglige møter, konferanser	24,303
----------------------------	--------

Informasjonsmateriale	4,31575
-----------------------	---------

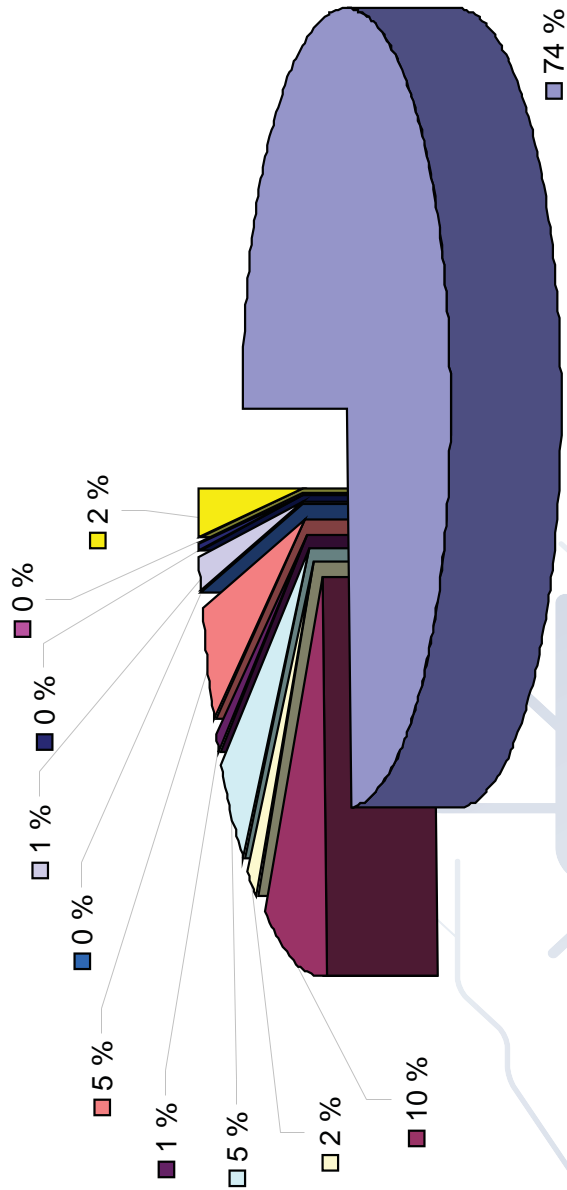
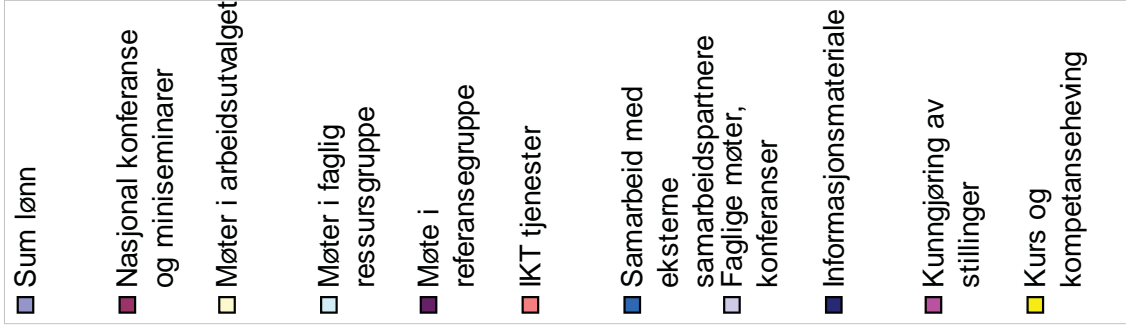
Kunngjøring av stillinger	0
---------------------------	---

Kurs og kompetanseheving	38,518
--------------------------	--------

Sum drift	489,87981
-----------	-----------

Total sum	1902,98456
-----------	------------

Kostnader 2009

tvangsforskning.no

UNIVERSITETET I TROMSØ UiT

Det helsevitenskapelige fakultet • 9037 Tromsø
alberto.valiente.thoresen@uit.no
Telefon.: 77 64 57 86 • Faks: 77 64 48 31
uit.no/helsefak • <http://www.tvangsforskning.no>

Nettverket ble opprettet i august 2008, og er forankret ved Institutt for Samfunnsmedisin (ISM) ved Universitetet i Tromsø. Det primære formålet med nettverket er å stimulere til økt forskning og kunnskapsutvikling om bruk av tvang i det psykiske helsevernet. Nettverket finansieres av Helsedirektoratet, i første omgang over en periode på fem år.

Nettverket er åpent for alle som ønsker å bidra til forskning om bruk av tvang i det psykiske helsevernet, enten ved at de allerede er i gang med forskning som er relevant for tvangsfeltet, eller som kunne tenke seg å gå i gang med slik forskning.

Forskning om bruk av tvang er et tverrfaglig felt og nettverket henvender seg til psykologer, psykiatere, sosiologer, sykepleiere, jurister, sosialarbeidere og brukere med interesse for forskning.

Nettverket vil arrangere en årlig nasjonal konferanse der fokus vil være en oppdatering av ny forskningsbasert kunnskap og pågående forskning. I tillegg vil det arrangeres mindre forskningsrelaterte kurs og seminarer.

<http://www.tvangsforskning.no>

